

Activiteitenplan

initiatief Uitvoeringsagenda Faro

Dit model voor een activiteitenplan hoort bij de Subsidieregeling Uitvoeringsagenda Faro. Uw activiteitenplan met bijhorende begroting dienen ter beoordeling van uw initiatief. Hiertoe plaatst u enerzijds uw activiteitenplan op <https://faro.cultureelerfgoed.nl> (het Faro platform). Deelnemers van het platform kunnen op deze manier een reactie geven op uw initiatief. Anderzijds legt u zowel het(zelfde) activiteitenplan als ook de begroting voor door dit toe te sturen aan faro@cultureelerfgoed.nl. Op het Faro platform vindt u meer informatie over de procedure en criteria.

Onderstaande gegevens worden ingevuld door de organisatie/persoon die uiteindelijk ook de formele subsidieaanvraag zal indienen en tevens de subsidie op diens rekening ontvangt.

Naam organisatie:

Contactpersoon:

E-mailadres:

Telefoonnummer:

Naam initiatief:

Totale kosten:

Gevraagde subsidiebijdrage:

Bedrag cofinanciering door derden:

Bedrag eigen bijdrage:

Inzet vrijwilligers in uren:

Erfgoedverbinder in plattelandsgemeenschappen

€ 102.130,--

€ 94.630,--

€ 7.500,--

0

820

Activiteitenplan

1. Met welke vorm(en) van cultureel erfgoed heeft uw initiatief van doen?
(u kunt meerdere vakjes aankruisen)

- ☒ Integrale benadering van cultureel erfgoed
- ☐ Archeologie
- ☒ Gebouwd en aangelegd (groen) erfgoed (industrieel)
- ☐ Cultuurlandschap
- ☒ Roerend erfgoed
- ☐ Mobiel erfgoed
- ☒ Immaterieel erfgoed
- ☒ Oral History
- ☐ Archieven
- ☐ Digital born erfgoed
- ☐ Andere vorm, te weten Klik of tik om tekst in te voeren.

2. Geef een korte omschrijving (maximaal 400 woorden) van het initiatief, waarin u beknopt de aanleiding, de hoofdactiviteit en het doel formuleert.

Context: Plattelandsgemeenten kenmerken zich door veel verschillende kleine gemeenschappen (tussen 1500 - 15000 inwoners) met ieder hun eigen identiteit en ontstaansgeschiedenis. Gemiddeld heeft 70-85% van de bewoners in plattelandsgemeenschappen een LBO of een MBO-diploma. Dit betekent dat er vooral praktische doeners wonen.

Binnen deze gemeenten zijn geen erfgoedinstellingen met betaalde krachten actief. Wel zijn er vrijwilligersorganisaties zoals historische verenigingen die zich inzetten op het gebied van erfgoed. Zij richten zich vooral op behoud en beheer van erfgoed en zijn minder gericht op (historisch) onderzoek en opzetten van activiteiten voor brede groep bewoners.

Professionele organisaties in het sociale domein zoals bibliotheken, welzijnsorganisaties en verpleeghuizen bestaan uit betaalde krachten die zich richten op de uitvoering en coördinatie van activiteiten. Daarbij maken zij vaak gebruik van vrijwilligers voor de uitvoering van hun activiteiten en werkzaamheden.

Met een uitgestrekt gebied en relatief klein inwoneraantal ligt de focus van de gemeente voornamelijk op de de grootste kern. De gemeentelijke organisatie is klein, waardoor erfgoed vaak een klein onderdeel is binnen een groter takenpakket als cultuur, zorg en fysieke woonomgeving.

Deze context zorgt ervoor dat er weinig tijd, stimulans en mogelijkheden zijn voor vernieuwing rondom erfgoedbeleving en samenwerking tussen organisaties voor de opzet, ontwikkeling en uitvoering hiervan. Daarbij komt dat van buiten de plattelandsgemeenschap weinig tot geen belangstelling is voor de lokale geschiedenis, mede omdat deze niet tot nauwelijks aansluit bij huidige landelijke en randstedelijke thema's.

Activiteit en doel: Deze situatie kan worden doorbroken door de inzet van een betaalde erfgoedverbinder. De erfgoedverbinder initieert vernieuwing van erfgoedactiviteiten en start een duurzame samenwerking op tussen erfgoedorganisaties en organisaties in het sociale

domein met als doel om de lokale geschiedenis en de uitwerking ervan in het heden zichtbaar te maken.

Als locatie voor dit initiatief is gekozen voor het dorp Dedemsvaart, in Overijssel, met zo'n 15.000 inwoners. Aan de hand van het erfgoedthema 'Delana-fabrieksmeisjes' wordt er door de erfgoedverbinder gewerkt aan de realisatie van een samenwerking tussen de erfgoedsector en het sociale domein door het samen met hen opzetten en uitvoeren van (vernieuwende) activiteiten.

Het tweede doel van dit initiatief is om de gebruikte methodiek van de erfgoedverbinder vast te leggen en al werkend verder te ontwikkelen met input en feedback vanuit verschillende invalshoeken. Op die manier is er na afloop van dit initiatief een helder beschreven methodiek, welke ook kan worden gebruikt in andere plattelandsgemeenten waar geen erfgoedinstelling met betaalde krachten actief is.

3. Omschrijf wat het beoogde eindresultaat is.

Beoogd eindresultaat:

Aan het einde van dit traject ligt een uitgewerkte methodiek voor vrijwilligers en professionals in plattelandsgemeenten. Hiermee kunnen zij zelf of met de inzet van een erfgoedverbinder aan de slag om succesvolle samenwerkingen tussen erfgoedorganisaties en het sociale domein te realiseren. Het doel daarbij is om gezamenlijke activiteiten te ontwikkelen aan de hand van een gekozen erfgoedthema.

4. Neem hieronder puntsgewijs op welke deelactiviteiten of processtappen worden uitgevoerd. Ga daarbij uit van maximaal 8 activiteiten/processtappen. Omschrijf per activiteit/processtap:

- de aard, omvang, duur en wijze van uitvoering van de activiteit;
- de doelstelling, resultaten of producten.

Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

Dit initiatief is opgedeeld in **twee hoofdactiviteiten**:

1. Het opstarten van een duurzame samenwerking tussen organisaties op het gebied van erfgoed en het sociale domein aan de hand van een erfgoedthema in Dedemsvaart.
2. Ontwikkelen en uitwerken van een methodiek op basis van de (eerder) opgedane ervaringen onder hoofdactiviteit 1, feedback van personen uit de erfgoedsector en het sociale domein, en met gebruik van reeds bekende modellen zoals social design en integrale erfgoedbenadering (RCE).

In de bijlage treft u een blokkenschema met in het kort de deelactiviteiten per hoofdactiviteit. Hieronder staan de deelactiviteiten uitvoerig beschreven.

Hoofdactiviteit 1 Erfgoedverbinder en Delana-fabrieksmeisjes (duur 2 jaar start kwartaal 1 2025)

Binnen deze hoofdactiviteit gaat erfgoedverbinder [REDACTED] inhoudelijk werken aan een erfgoedproject, waarbij erfgoed wordt verbonden met het sociaal domein. Het eindresultaat is een aantal activiteiten die samen met lokale organisaties op het gebied van

erfgoed en sociaal domein worden uitgevoerd. Daarna vindt er een evaluatie plaats en wordt een nieuw erfgoedthema gekozen, waarbij de erfgoedverbinder nog adviseert bij het zoeken van financiering. Dit om te waarborgen dat de opgestarte samenwerking kan continueren en niet doodbloedt vanwege gebrek aan financiering.

Als erfgoedthema is gekozen voor Delana-fabrieksmeisjes. Dit omdat in de jaren 50 en 60 het merendeel van de ongehuwde meisjes uit Dedemsvaart werkzaam waren in deze textielfabriek. Van de toenmalige fabriek is het kantoorgebouw en één fabriekshal nog in het dorp. De meisjes werkten bij de textielfabriek van hun 15de tot vaak aan hun huwelijk. Deze periode heeft een stempel gedrukt op hun leven en ontwikkeling. Hun verhaal is tot nu toe onderbelicht gebleven in de lokale geschiedenis. Dit terwijl Dedemsvaart vandaag de dag nog steeds diverse industrieën heeft waar vooral praktisch geschoolde medewerkers werkzaam zijn, net als vroeger in de textielfabriek.

Hieronder een beschrijving van de subactiviteiten:

1. Op basis van het erfgoed thema 'Delana-fabrieksmeisjes' worden, door middel van oral history methode, 15 oud-medewerkers geïnterviewd. Dit gebeurt hoofdzakelijk 1-op-1, maar ook enkele keren in kleine groepjes.
2. Daarnaast wordt 2 weken lang aanvullend literatuur- en archiefonderzoek gedaan op basis van de vertelde verhalen. Daarbij wordt niet alleen gezocht naar verhalen over de textielfabriek zelf, maar ook naar sociaal-maatschappelijke onderwerpen die in die tijd speelden en naar voren komen in de interviews.

NB. De interviewverslagen, eventueel ontvangen documenten, objecten en gevonden informatie worden overgedragen aan de historische vereniging ter archivering.

3. In dezelfde periode wordt contact gezocht met 10 organisaties in het sociale domein (inclusief, bibliotheek, middelbaar onderwijs en zorg) voor mogelijke samenwerking. Wat zijn thema's en onderwerpen die leven onder hun doelgroep, waar hebben zij behoefte aan, welke ideeën voor projecten leven er bij hen in relatie tot erfgoed in het algemeen en Delana-fabrieksmeisjes specifiek?
4. Op basis van de inzameling van verhalen en kennismaking met diverse lokale organisaties op het gebied van welzijn en zorg, wordt een analyse gemaakt van mogelijke samenwerkingsverbanden en activiteiten rondom het thema 'Delana-fabrieksmeisjes'. Daarbij wordt specifiek een link gemaakt naar hedendaagse thema's. Denk daarbij aan arbeidsmarktpositie van vrouwen, armoede/inkomensongelijkheid en technische ontwikkeling (bijvoorbeeld verdergaande automatisering).
5. Op basis van deze analyse wordt samen met de historische vereniging en enkele organisaties uit het sociale domein activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd vanuit een werkgroep.
6. De erfgoedverbinder neemt de organisatie van de activiteiten op zich en neemt daarin de betrokken organisaties mee vanuit het principe 'learning by seeing' en 'learning by doing'. Het gaat daarbij niet om grootschalige evenementen, maar om kleinere

activiteiten voor verschillende doelgroepen. Qua doelgroepen kan men denken aan gezinnen, ouderen, jongeren, maar ook nieuwe bewoners, werklozen, ondernemers en kerken. Alles is afhankelijk van vraag en behoefte van de betreffende organisaties en mogelijke aansluiting op lokale maatschappelijke vraagstukken en het erfgoed thema. Het doel is om te komen tot succesvolle kleinere activiteiten die motiveren om door te gaan op het ingeslagen pad van samenwerking en verbinding van erfgoed met het sociale domein.

7. Na afloop van de activiteiten vindt een evaluatie plaats met de betrokken partijen. Na de evaluatie wordt er gekozen voor een nieuw erfgoed-thema.
8. Ter waarborging van de continuïteit, adviseert de erfgoedverbinder de betreffende organisaties bij het vinden van nieuwe financiering. Deze activiteit valt nog binnen het project om daarmee ook de voortgang van het ingeslagen pad te waarborgen.

Hoofdactiviteit 2 - Methodiekontwikkeling en -deling (2 jaar start kwartaal 2 2026)

De werkwijze cq methodiek van de erfgoedverbinder wordt gedurende het initiatief vastgelegd. De methodiek wordt op een grafische en illustratieve manier in beeld gebracht met bijbehorende beschrijving en sjablonen. Dit wordt gedaan door een ontwerper met een sociale design achtergrond. De ontwerper is vanaf het begin betrokken en zal de erfgoedverbinder regelmatig kritisch bevragen op werkwijze, uitgangspunten en keuzes. Als input voor de methodiek wordt gebruik gemaakt van hoofdactiviteit 1, reeds bestaande modellen zoals integrale erfgoedbenadering en social design. Daarnaast wordt in een aantal cycli om feedback gevraagd op basis waarvan de methodiek verder wordt uitgewerkt en aangepast. Aan het einde van dit initiatief is er een definitief ontwerp van de methodiek met beschrijving en sjablonen beschikbaar. Deze zal zowel online, als op papier en via artikelen en presentaties gedeeld worden in het eerste kwartaal van 2028.

Hieronder een beschrijving van de subactiviteiten:

1. Op basis van eerder opgedane ervaringen, de opzet van dit initiatief en bestaande modellen en voorbeelden, wordt een voorlopig ontwerp van de methodiek gemaakt.
2. Aan lokale en regionale organisaties wordt deze methodiek gepresenteerd en om feedback gevraagd. Dit wordt gedaan in 10 presentaties en bijeenkomsten met professionals en vrijwilligers. Denk daarbij aan Erfgoedplatform Overijssel, lokale historische verenigingen in de regio, lokale gemeenten in de regio en bij lokale welzijns-, onderwijs-, en zorgorganisaties.
3. Daarna wordt de methodiek gepresenteerd aan bovenregionale en landelijke organisaties en om feedback gevraagd. Dit wordt gedaan door middel van 10 presentaties en bijeenkomsten. Samenwerkingspartners daarbij zijn de diverse Provinciale Erfgoedplatformen, Movisie, beroepsvereniging van professionals in sociaal werk (BPSW), en het HBO- en WO-onderwijs.
4. Gedurende activiteit 2 en 3 zal de de methodiekbeschrijving en de verbeelding ervan nog 4 keer worden bijgewerkt cq aangepast op basis van de feedback, ervaringen en

inzichten opgedaan bij hoofdactiviteit 1, en deelactiviteiten 2 en 3 van deze hoofdactiviteit. Het resultaat van deze activiteit is de definitieve methodiekbeschrijving.

5. Deling van methodiek dmv fysieke materialen en online aanwezigheid richting gemeenten, provincies, provinciale erfgoedplatforms, brancheorganisaties in het sociale domein, fondsen en aan geïnteresseerden. Gedurende het initiatief wordt een lijst bijgehouden van contactpersonen en geïnteresseerden. Verder zal de methodiek worden gepresenteerd op minimaal één bijeenkomst en zullen er 4 artikelen/posts op diverse platforms worden gepubliceerd. Dit vindt plaats in kwartaal 1 van 2028.

Meer details over kennisdeling staat beschreven bij punt 14 van dit activiteitenplan.

5. Planning: geef aan hoe de deelactiviteiten/processtappen in de tijd worden uitgevoerd.
Indien gewenst kunt u dit ook als aparte bijlage bijvoegen.

De planning loopt van 2026 tot en met kwartaal 1 in 2028.

In de bijlage treft u een gedetailleerde planning waarin de hiervoor genoemde subactiviteiten zijn opgenomen. Hieronder vindt u een korte beschrijving.

Planning hoofdactiviteit 1 Erfgoedverbinder en Delana Fabrieksmeisjes: In het eerste jaar ligt de focus op het verzamelen van verhalen, contacten leggen met organisaties en het opbouwen van netwerken. Aan het einde van dat jaar ligt een analyse en voorstel klaar voor mogelijke activiteiten.

2027 staat in het teken van de opzet en organisatie van betreffende activiteiten samen met de historische vereniging en diverse organisaties in het sociale domein. De activiteiten worden in kwartaal 2 van 2027 uitgevoerd. In de tweede helft van 2027 vindt de evaluatie plaats en de keuze voor een nieuw erfgoedthema. Ook adviseert de erfgoedverbinder de betrokken organisaties over mogelijkheden voor financiering. Deze hoofdactiviteit eindigt in kwartaal 4 van 2027.

Planning hoofdactiviteit 2 Methodiekvorming en -deling. In kwartaal 2 van 2026 wordt een eerste opzet van de methodiek gemaakt en daarna in kwartaal 3 gedeeld met lokale en regionale organisaties. Hierna volgt een bijstelling van de methodiekbeschrijving op basis van de feedback, input en opgedane ervaringen bij hoofdactiviteit 1.

In 2027 wordt de methodiek gedeeld en besproken op conferenties en bijeenkomsten van bovenregionale en landelijke organisaties op het gebied van erfgoed en werkzaam in het sociale domein. De methodiek wordt op basis daarvan weer bijgesteld. Hierna wordt in kwartaal 4 van 2027 de methodiekbeschrijving definitief gemaakt om daarna in het eerste kwartaal van 2028 te delen met organisaties en individuen werkzaam op het gebied van erfgoed en sociaal welzijn.

6. Aan welke Faro-kernwaarde(n) zoals opgenomen in de Faro Uitvoeringsagenda – deel I voldoet het initiatief?

- ☒ Participatie in de volle breedte - Dus samen die tentoonstelling, dat activiteitenplan of beheerplan van een erfgoedsite uitdenken en uitwerken.

- ☒ Open houding voor andere erfgoedopvattingen - daar waar bewoners waarde aanhechten - Het vertrekpunt van Faro is wat gemeenschappen zien als cultureel erfgoed en de betekenissen die

zij eraan geven. Als verrijking van het bestaande, gedefinieerde erfgoed. Dat vraagt om een open houding.

xxx Erfgoed midden in de samenleving -

7. Omschrijf op welke wijze het initiatief voldoet aan de geselecteerde Faro-kernwaarde(n).

Erfgoed midden in de samenleving

Dit initiatief plaatst erfgoed op drie manieren midden in de samenleving:

1. Binnen dit initiatief wordt gericht samenwerking gezocht met organisaties in het sociale domein en hun deelnemers. Door samen met hen activiteiten te ontwikkelen, wordt er een bredere doelgroep bereikt dan de traditionele doelgroep van een historische vereniging.
2. Door 'Delana fabrieksmeisjes' als erfgoed thema te nemen, kunnen activiteiten worden ontwikkeld die betrekking hebben op maatschappelijke thema's als arbeidsparticipatie, sociale status van arbeiders, positie van vrouwen op de werkvloer, automatisering inclusief vergaande efficiëntie in fabrieken en bestaanszekerheid cq armoede. Hiermee wordt erfgoed midden in de huidige samenleving geplaatst.
3. Door binnen dit initiatief de verhalen van oud-medewerksters als uitgangspunt te nemen, wordt het geen historisch verhaal met veel documenten of het verhaal van een onderneming, welke vooral door historici worden gelezen, maar een verhaal van en voor gewone mensen zoals er zoveel zijn in Dedemsvaart..

Open houding voor andere erfgoedopvattingen

Het vertrekpunt van Faro is wat gemeenschappen zien als cultureel erfgoed en de betekenis die zij eraan geven.

Dit project gebruikt dat als uitgangspunt en heeft daarop haar keuze voor het erfgoed-thema gebaseerd. Veel vrouwen in Dedemsvaart (en soms ook hun kinderen en kleinkinderen) zoeken erkenning en waardering voor hun vroegere werkzame leven. Dit bleek duidelijk uit een eerder gehouden bijeenkomst met vroegere werkneemsters (en werknemers) van de Delana-fabriek.

De geschiedenis van de textielfabrieken in de jaren 50 en 60 en hun betekenis voor vrouwen en lokale gemeenschappen in de voormalige veengebieden, is een onderbelicht thema binnen de erfgoedsector. Voor de bewoners van deze gebieden is zij echter wel zeer belangrijk en vormt het onderdeel van hun lokale culturele erfgoed.

Participatie in de volle breedte - Samen met bewoners en lokale (vrijwilligers)organisaties wordt een 'vergeten' geschiedenis binnen de gemeenschap ingezameld en verwerkt tot activiteiten waarbij beleving en doen centraal zal staan. De opzet en uitvoering van deze activiteiten vindt plaats met diverse organisaties, vrijwilligers en betrokkenen, waarbij oog is voor diverse doelgroepen.

8. Aan welke thema's en de daarbij door het erfgoedveld geformuleerde doelen (inzet) in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I draagt uw initiatief substantieel bij? Er zijn in principe meerdere thema's mogelijk. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

xxx Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein

☐ Democratische vernieuwing

- ☐ Dynamische leefomgeving
- ☐ Waarderen van erfgoed
- ☐ Meerstemmigheid
- ☐ Oral History
- ☐ Digitaal erfgoed
- ☐ Archieven
- ☐ Archeologie
- ☐ Caribisch Nederland
- ☐ Internationaal
- ☐ Erfgoedbewustzijn en educatie
- ☐ Ondersteuning erfgoedparticipatie
- ☐ Opleidingen
- ☒ **Werkwijzen en wegwijzen**
- ☐ Financiering erfgoedinitiatieven

Geef (indien meerdere thema's aangekruist) aan wat naar uw mening het hoofdthema van uw initiatief is. Bij de beoordeling wordt vooral naar dit thema gekeken.

Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein

9. Omschrijf voor het hoofdthema (en - indien relevant - maximaal 2 andere thema's) hoe uw initiatief aansluit bij de in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I omschreven doelen en vraagstukken. Raadpleeg voor de beantwoording van deze vraag de uitwerking van de thema's in de Uitvoeringsagenda Faro – deel I.

1. Erfgoed als hulpbron en partner in het sociale domein:

Met dit initiatief om, samen met de lokale historische vereniging en organisaties uit het sociale domein, activiteiten op te zetten rondom een erfgoedthema, wordt erkenning gegeven aan het verhaal van de Delana-fabriesmeisjes. De bezoekers en deelnemers krijgen een diepere verbinding met hun woonplaats en met het leven van hun voorouders. De verbinding met het sociale domein zorgt er ook voor dat andere groepen bewoners, zoals nieuwkomers en jongeren, betrokken kunnen worden bij dit erfgoed verhaal. Daardoor wordt erfgoed niet alleen maar iets van de historische vereniging of het streekmuseum, maar van alle bewoners.

2. **Werkwijzen en wegwijzen:** Veel methodieken zijn gericht op projecten vanuit professionele erfgoedinstellingen en op het werken in grootstedelijke omgevingen. Dit project richt zich op het werken in kleine plattelandsgemeenschappen zonder een professionele erfgoedinstelling. Daarom wordt in dit initiatief de werkwijze en methodiek van een erfgoedverbinder in een continue feedbackproces beschreven en gedeeld met organisaties in de erfgoedsector en sociaal domein.

10. Omschrijf beknopt (maximaal 400 woorden) op welke wijze het initiatief een structurele verandering teweeg kan brengen ten opzichte van het huidige functioneren van de erfgoedzorg.

Structurele verandering

In veel plattelandsgemeenten wordt erfgoed beheerd door vrijwilligersorganisaties zonder de inzet van professionele en betaalde krachten. Hierdoor blijft de focus liggen op beheer en behoud van erfgoed. Veel kleine erfgoedorganisaties willen meer doen, maar het ontbreekt hen aan tijd en ervaring.

Dit initiatief wil laten zien dat door de inzet van een betaalde erfgoedverbinder, deze lokale erfgoedorganisaties wel die stap voorwaarts kunnen maken. Dat zij nieuwe erfgoedverhalen, activiteiten en samenwerkingen met andere (vrijwilligers)organisaties in hun gemeenschap kunnen opzetten en vormgeven.

Daarom ook dat er binnen dit initiatief ook actief gewerkt wordt aan het vastleggen van de methodiek, zodat deze na dit initiatief ook door andere organisaties in de erfgoedsector en sociaal domein gebruikt kunnen worden.

Tot slot willen we met dit initiatief aan overheidsinstellingen en fondsen laten zien dat het zinvol kan zijn om te investeren op de inzet van een erfgoedverbinder, zodat lokale erfgoedorganisaties in plattelandsgemeenschappen daadwerkelijk die stap voorwaarts kunnen maken zoals zij graag willen, en daarmee hun plek midden in de samenleving kunnen innemen.

11. Omschrijf of, en zo ja op welke wijze het initiatief bijdraagt aan actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken.

Te denken valt aan uitsluiting, dekolonisering en grote transities in de leefomgeving.

Actuele (beleids)ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken

Binnen dit initiatief wordt ernaar gestreefd om het erfgoedverhaal van de 'Delana fabrieksmeisjes' te koppelen aan hedendaagse maatschappelijke vraagstukken zoals arbeidsmarktpositie van vrouwen, armoede/inkomensongelijkheid en gevolgen van technische ontwikkelingen (bijvoorbeeld verdergaande automatisering). Bij de opzet van activiteiten samen met de organisaties in het sociale domein worden deze mogelijke koppelingen onderzocht.

Daarnaast hebben veel plattelandsgemeenschappen te maken met een vergrote instroom van mensen van buiten het dorp, waaronder randstedelingen die er huizen kopen, arbeidsmigranten die komen werken in de landbouw of industrie en de opvang van statushouders en asielzoekers. Deze ontwikkelingen maken dat veel bewoners de toekomst met enige behoudenhoud tegemoet treden, deels uit angst voor verlies van hun eigen (lokale) identiteit en bestaanszekerheid.

Door (h)erkenning te geven aan de lokale geschiedenis van de huidige inwoners, kan van daaruit de verbinding worden gelegd met hedendaagse (maatschappelijke) vraagstukken.

12. Omschrijf de projectorganisatie en rolverdeling en geef aan of en zo ja op welke wijze er bij de uitvoering van het initiatief sprake is van samenwerking met of betrokkenheid van andere belanghebbenden.

Projectorganisatie

Het initiatief komt voort vanuit [REDACTED] (historisch verhalenverteller en projectcoördinator), die met deze werkwijze een start heeft gemaakt in de gemeente Dalfsen en het graag verder wil doorontwikkelen.

Voor dit project werkt zij nauw samen met Historische Vereniging Avereest, die een eigen streekmuseum beheert op het voormalige kalkoventerrein in Dedemsvaart. De vereniging zoekt al langer naar manieren om zich te verbinden met nieuwe doelgroepen en hen te betrekken bij het lokale erfgoed. De vereniging heeft tot nu toe weinig tot geen ervaring met het samenwerken met andere lokale organisaties en staat open om hier verandering in te brengen. Inhoudelijk gaat haar belangstelling vooral uit naar de industrialisatie van na de veenontginning. Eénmaal per maand vindt er afstemming plaats met het bestuur over de voortgang van het initiatief. Daarnaast wordt er samengewerkt met vrijwilligers ten aanzien van archivering en bij de opzet en uitvoering van activiteiten.

De gemeente Hardenberg volgt het initiatief met interesse en ondersteunt daar waar mogelijk door het inzetten van haar netwerk en financiële middelen. Zij wordt elke 2 maanden geïnformeerd over de voortgang.

Ten behoeve van methodiekontwikkeling wordt museaal ontwerper en social designer [REDACTED] ingeschakeld. Hij zal met [REDACTED] zodanig handen en voeten geven aan de methodiekbeschrijving, dat deze bruikbaar is voor zowel erfgoedorganisaties als organisaties in het sociale domein en overheidsinstellingen.

Tijdens het initiatief wordt bewust geïnvesteerd in het opbouwen van relaties met andere lokale organisaties, voornamelijk in het sociale domein. Denk daarbij voor Dedemsvaart aan welzijnsorganisatie De Stuw (inclusief jongerenwerk), de verzorgingstehuizen van Baalderborg, Bibliotheek Dedemsvaart (inclusief Taalpunt), middelbare school De Linden en Vechtdal college, de kerken en andere organisaties zoals Vrouwen van Nu en Plaatselijk Belang. Op basis van de uitkomsten van het eerste onderzoek en de keuze voor activiteiten, zullen zij ook aansluiten om invulling te geven aan het thema 'Delana-fabrieksmeisjes'.

Ten behoeve van kennisdeling en methodiekontwikkeling wordt samengewerkt met een breed scala aan organisaties. Denk daarbij aan de provinciale erfgoedplatformen, RCE, Movisie, Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW), P10- netwerk van de grootste plattelandsgemeenten en HBO-Social work opleidingen.

13. Omschrijf in welke mate en op welke wijze vrijwilligers worden ingezet voor de uitvoering van het initiatief.

Vrijwilligers

In dit initiatief wordt samengewerkt met de vrijwilligersorganisatie Historische Vereniging Avereest. De vrijwillige bestuursleden volgen het initiatief van dichtbij en worden actief betrokken bij de werkwijze. Enkele vrijwilligers van de historische vereniging zullen de gevonden verhalen, documenten en objecten archiveren in hun collectie, andere vrijwilligers

helpen bij de opzet en uitvoering van activiteiten. Hierdoor doet de hele organisatie ervaring op met het opzetten en uitvoeren van nieuwe activiteiten en het verbinden van erfgoed aan het sociale domein in samenwerking met anderen.

Ook veel andere lokale organisaties in Dedemsvaart werken met vrijwilligers voor de uitvoering van hun activiteiten zowel binnen verzorgingstehuizen als bij bibliotheken en welzijnsorganisaties. Bij de opzet en ontwikkeling van activiteiten zullen zij actief worden betrokken en daar waar mogelijk ook worden ingezet.

De verwachting is dat er bewoners zijn die zich specifiek willen aansluiten bij dit initiatief als vrijwilliger. Dit vanwege hun kennis, interesse, specifieke vaardigheden of netwerk in de lokale gemeenschap. Zij zijn van harte welkom.

Tot slot leveren vrijwilligers input voor de methodiekontwikkeling n.a.v. presentaties die gehouden zullen worden bij diverse erfgoedorganisaties en organisaties in het sociale domein.

Plan voor kennisontwikkeling en kennisdeling en de daarbij beoogde doelgroep(en)

14. De resultaten, inzichten en ervaringen die voortkomen uit uw initiatief moeten ten goede kunnen komen aan het hele erfgoedveld. De manier waarop u hier invulling aan geeft wordt meegewogen in de beoordeling.

Omschrijf hoe u de resultaten, ervaringen en bevindingen van uw initiatief actief deelt met het Faro-netwerk en andere relevante doelgroepen.

Werk een plan uit voor kennisontwikkeling en -deling, inclusief de beoogde doelgroep(en) en omschrijf daarin hoe de resultaten van het initiatief worden gedeeld.

Denk ook aan type communicatiemiddelen, frequentie etc. De kosten hiervoor kunt u opvoeren in uw begroting.

Kennisontwikkeling en -deling

In plaats van alleen aan het einde, wordt bij dit initiatief vanaf het begin aan kennisdeling en -ontwikkeling gedaan. Methodiekontwikkeling is binnen dit initiatief een doorlopend traject, waarbij de uiteindelijke methodiek wordt gerealiseerd in co-creatie en op basis van feedback door diverse organisaties vanuit de erfgoedsector en het sociale domein.

Nadat een voorlopig ontwerp met beschrijving is gemaakt, wordt in het tweede halfjaar van 2026 dit ontwerp gedeeld en gepresenteerd aan gemeenteambtenaren in de omliggende gemeenten, aan andere lokale historische verenigingen in de directe omgeving, maar ook elders in de provincie via Erfgoedplatform Overijssel. Er worden presentaties en lezingen gegeven aan organisaties in het sociaal domein, denk daarbij aan (beleids)medewerkers van zorg- en welzijnsinstellingen, bibliotheken (Rijnbrink) en particuliere initiatieven. Ook hierbij ligt de focus in eerste instantie op de in de regio aanwezige instellingen. In totaal zullen 10 presentaties of bijeenkomsten worden gehouden.

Op basis daarvan wordt de methodiekbeschrijving verder uitgewerkt cq aangepast. De opgedane ervaringen uit de praktijk worden daarin ook meegenomen. .

De volgende stap is dat de methodiek gepresenteerd wordt op conferenties en netwerkbijeenkomsten in zowel het sociale domein als in de erfgoedsector. Ook zullen de eerste artikelen worden geschreven. Samenwerkingspartners daarbij zijn de diverse Provinciale Erfgoedplatformen, RCE, Movisie, BPSW beroepsvereniging van professionals in sociaal werk, maar ook met het HBO- en WO-onderwijs. Ook hier wordt om feedback gevraagd, toevoegingen en aanvullingen. Ook in deze fase wordt gestreefd naar 10 presentaties cq bijeenkomsten.

Op basis van de resultaten van deze presentaties en de opgedane ervaringen uit de praktijk, wordt de definitieve methodiekbeschrijving opgeleverd.

Bij de oplevering van de methodiek ontvangen de diverse organisaties en personen, waarmee in de afgelopen periode contact is geweest, een exemplaar van de methodiekbeschrijving. Ook zullen er 5 artikelen worden gepubliceerd via de diverse online platforms op het gebied van erfgoed, welzijn en zorg. De methodiek zal tot slot online beschikbaar komen via een website inclusief eventuele sjablonen, onderliggende theorieën en modellen.

Tot slot worden gedurende het gehele traject geïnteresseerde personen en organisaties op de hoogte gehouden van de methodiekontwikkeling en voortgang van het project via LinkedIn, een nieuwsbrief en een speciaal daarvoor aangemaakt Instagram-account.

Begroting

15. De gevraagde financiële bijdrage moet in verhouding staan tot de verwachte impact van het initiatief. Behalve een projectplan dient u ook een begroting toe te voegen (separate bijlage). Omschrijf hieronder op welke wijze u de mogelijkheden van cofinanciering (eigen bijdrage en bijdragen derden) heeft onderzocht en wat daarvan de uitkomst is geweest.

Begroting (zie bijlage)

Omdat het nu nog niet duidelijk is wat de specifieke erfgoedactiviteiten zullen worden naar aanleiding van het erfgoed thema 'Delana-fabrieksmeisjes', zal hiervoor apart financiering worden aangevraagd. Er zijn diverse mogelijke fondsen waar een aanvraag ingediend kan worden, denk daarbij: gemeente Hardenberg, Cultuurfonds, provincie Overijssel, Cogas, etc. In de begroting is hiervoor een bedrag van € 7500 opgenomen, welke door middel van co-financiering zal worden gedekt.

Overige kosten van dit initiatief zullen worden gedekt door de Uitvoeringsagenda FARO van het RCE.

Bijlage Planning Delana Fabrieksmeisjes en Sociaal Domein

